

Biroul permanent al Senatului

Bp... 569... / 13.01.2022.

Biroul permanent al Senatului

L 56... / 7.02.2022.

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru acordarea
de zile libere plătite persoanelor care votează**

Analizând **propunerea legislativă pentru acordarea de zile libere plătite persoanelor care votează** (b569/14.12.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/6325/21.12.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D1114/21.12.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lita) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, republicat,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea acordării unei zile libere plătite persoanelor având calitatea de salariat, care își exercită dreptul de vot, pentru orice tip de alegeri organizat în cadrul unui proces electoral distinct.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat, sunt aplicabile dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată, fiind necesar a se solicita și o informare din partea Guvernului.

În conformitate cu art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, inițiatorii unor proiecte legislative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor, au obligația să prevadă și măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare și să elaboreze fișa financiară potrivit prevederilor art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele **Deciziei nr.331/2019**, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate informații cu privire la impactul asupra sistemului juridic, cu sublinierea implicațiilor asupra legislației în vigoare, referiri la impactul financiar asupra bugetului general consolidat și nici la consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ.

Față de cele de mai sus, se impune completarea instrumentului de motivare.

5. Referitor la soluția legislativă propusă la **art.1 alin.(1) și 2**, semnalăm că aceasta este susceptibilă să aducă atingere **principiului egalității în drepturi a cetățenilor**, consacrat de **art.16 alin.(1) din Constituție**, întrucât, raportat la categoria persoanelor care au drept de vot și care exercită acest drept, doar persoanele care au și calitatea de salariat beneficiază de un avantaj, respectiv cel al unei zile libere plătite.

În acest sens, precizăm că, potrivit art.10 din Codul muncii, **salariatul este persoana fizică care, în temeiul unui contract individual de muncă**, se obligă să presteze munca pentru și sub

autoritatea unui angajator, persoană fizică sau juridică, în schimbul unei remunerații denumite salariu.

Prin urmare, celelalte persoane care își desfășoară activitatea în temeiul altui raport juridic de muncă (*lato sensu*) decât cel născut din contractul de muncă (de exemplu: funcționari publici, zilieri, internii în cadrul programului de internship) sunt excluse de la beneficiul dreptului la o zi liberă plătită în cazul exercitării dreptului de vot.

Referitor la accețiunea **principiului nediscriminării**, în Decizia Curții Constituționale nr.875 din 9 decembrie 2020, reiterându-se jurisprudența anterioară, la paragraful 45, s-a reținut că:

„45. (...) egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art.16 alin.(1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. (...) Situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie însă să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (...).”

Curtea Constituțională a continuat statuând că reglementarea nu este discriminatorie doar *„Când criteriul în funcție de care își găsește aplicarea un regim juridic sau altul are caracter obiectiv și rezonabil, și nu subiectiv și arbitrar, fiind constituit de o anumită situație prevăzută de ipoteza normei, și nu de apartenența sau de o calitate a persoanei, privitor la care își găsește aplicare, așadar intuitu personae (...) (Decizia nr.192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.527 din 21 iunie 2005)(...).”*

6. Totodată, semnalăm că normele propuse la **art.1 și 5** din proiect sunt susceptibile să aducă **atingere libertății fundamentale** prevăzute la **art.45 din Constituție**, întrucât, fără a avea relevanță tipul de alegeri la care cetățeanul care are și calitatea de salariat, își exercită dreptul de vot, este reglementată obligația, pentru toți angajatorii, inclusiv cei din mediul privat, de a acorda câte o zi liberă plătită pentru care suportă cheltuielile aferente, prin aceasta fiind îngăduită exercitarea libertății economice a respectivilor angajatori.

Propunerea legislativă are ca scop **acordarea unei recompense** unui segment din categoria persoanelor cu drept de vot, respectiv persoanelor care au calitatea de **salariat**, sub forma unei zile libere plătite, pentru exercitarea dreptului de vot, însă cel în sarcina căruia cade suportarea cheltuielilor aferente este angajatorul, din sistemul privat sau public. Menționăm că proiectul nu conține nicio măsură de natura unei facilități fiscale acordate în contrapartidă angajatorului de către stat.

7. Cu privire la normele de tehnică legislativă, Curtea Constituțională, în **Decizia nr.26/2012** a statuat că, deși „*nu au valoare constituțională, (...) prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară*”.

De asemenea, în Decizia Curții Constituționale nr.22/2016, s-a statuat că „*una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative*”, orice act normativ trebuind „*să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat*” și că „*respectarea prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art.1 alin.(5) din Constituție*”.

Aplicabil în contextul dat este și paragraful 64 din Decizia Curții Constituționale nr.457/2020: „*În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a subliniat că art.1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. De principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că*

acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate-care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist-să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (...) Respectarea legilor este obligatorie, însă nu se poate pretinde unui subiect de drept să respecte o lege care nu este clară, precisă și previzibilă, întrucât acesta nu își poate adapta conduita în funcție de ipoteza normativă a legii. (...) O dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrarul sau abuzul (Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015)”¹.

8. Având în vedere cele de mai sus, semnalăm următoarele:

A. încălcarea prevederilor **art.6 alin.(1)**, care stabilește că *„Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne(...)”,* deoarece nu instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, iar soluțiile pe care le cuprinde nu sunt temeinic fundamentate și nici corelate cu alte acte normative conexe.

a) În primul rând, atragem atenția asupra lipsei de claritate a propunerii cu privire la locul de desfășurare al alegerilor vizate, respectiv cele pentru care procesul electoral este organizat de statul român, cum ar fi: alegeri prezidențiale, alegeri pentru membrii din România în Parlamentul European, ori alegerea autorităților administrației publice locale, aceasta în contextul în care, salariații care au dublă cetățenie, ar putea beneficia de zile libere pentru fiecare dintre alegerile organizate atât de statul român cât și celălalt stat al cărui cetățenie o deține. O situație similară o au și cetățenii străini care lucrează în România, care ar urma să beneficieze de la angajatorul din România, de zile libere pentru exercitarea dreptului de vot pentru alegerile organizate de statul de cetățenie.

¹ Sublinierile noastre

b) În al doilea rând, referitor la **art.3** din proiect, apreciem că soluția propusă, respectiv asimilarea perioadei de efectuare a zilei libere plătite pentru exercitarea dreptului de vot, cu cea reglementată prin art.146 alin.(2) din Codul muncii pentru efectuarea concediului de odihnă anual, este lipsită de predictibilitate, prin reglementarea unui regim juridic distinct față de legislația aplicabilă altor zile libere plătite, care nu intră în calculul zilelor de concediu de odihnă, acordate de angajator cu ocazia unor evenimente cum ar fi: donare de sânge, vaccinare, căsătorie, decesul unui membru al familie, nașterea unui copil și altele asemenea, care, de regulă, sunt efectuate de angajat cu ocazia desfășurării respectivului eveniment.

c) În al treilea rând, la **art.4** din proiect se reglementează dreptul salariaților, care au exercitat dreptul de vot, de a depune cererea pentru acordarea zilei libere, după validarea alegerilor, fără a se preciza ce se întâmplă dacă acestea nu vor fi validate.

d) În plus, semnalăm că proiectul nu cuprinde reglementarea regimului sancționator aplicabil.

B. încălcarea dispozițiilor art.8 alin.(4), care prevede că *„Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.”*

Astfel, semnalăm lipsa de claritate și predictibilitate a textului propus la **art.2**, în ceea ce privește acordarea zilei libere plătite atât salariaților „care își exprimă opțiunea de vot prin corespondență” – modalitate de vot specifică cetățenilor români aflați la muncă în afara granițelor țării -, cât și salariaților cu locul de muncă în România, care se află temporar în afara granițelor țării. În ceea ce privește prima ipoteză, precizăm că acesta este lipsită de aplicabilitate întrucât angajatorului străin nu i se poate impune o obligație stipulată într-un act normativ cuprins într-o legislație căreia nu îi este supus. Cu privire la cea de-a doua ipoteză, observația este formulată la punctul următor, respectiv la lit.C.

C. nerespectarea dispozițiilor art.24 alin.(2) din același act normativ, care prevede că *„Pentru ca soluțiile să fie pe deplin acoperitoare se vor lua în considerare diferitele ipoteze ce se pot ivi în activitatea de aplicare a actului normativ, folosindu-se fie*

enumerarea situațiilor avute în vedere, fie formulări sintetice sau formulări-cadru de principiu, aplicabile oricăror situații posibile.”.

Astfel, cu referire la cea de-a doua ipoteză exprimată în cuprinsul **art.2**, semnalăm că norma nu enumeră situațiile concrete avute în vedere, respectiv detașare, delegare, concediu de odihnă, ori vreuna din situațiile de suspendare ale contractului individual de muncă.

De asemenea, la **art.4** din proiect, nu se reglementează modalitatea în care cererile de acordare a zilei libere pot fi depuse, și nici modul în care se va face dovada exercitării dreptului de vot.

D. nerespectarea dispozițiilor art.36 alin.(1), care prevede că: *„Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.”.*

Astfel, semnalăm că utilizarea unor sintagme improprii stilului normativ precum: „indiferent că este vorba”, „alegeri care se desfășoară în același timp”, „un tur 2 de alegeri”, „această zi liberă”, „costul cu acordarea”.

E. încălcarea dispozițiilor art.37 alin.(1), care prevede că: *„În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.”.*

În acest sens, evidențiem faptul că în propunerea legislativă nu este utilizată o terminologie unitară cu privire la „dreptul de vot”, fiind folosite exprimări diferite, respectiv „își exprimă votul”, „au exercitat dreptul de vot”, „opțiunea de vot”.

9. În concluzie, prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma supusă analizei, întrucât aduce atingere prevederilor art.16 alin.(1) și art.45 din Constituția României, republicată, precum și principiului legalității prevăzut la art.1 alin.(5) din Legea fundamentală.

Florin IORDACHE

București
Nr.33/12.01.2022

Lege - Codul muncii

(v. Decizia I.C.C.J. nr. XL/2007 - M. Of. nr. 763/12 nov. 2007 (art. 269 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. LXXVIII (78)/2007 - M. Of. nr. 553/22 iul. 2008 (art. 25 și art. 26); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2011 - M. Of. nr. 335/16 mai 2011 (art. 38 și art. 238); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2011 - M. Of. nr. 444/24 iun. 2011 (art. 74 alin. (1) lit. d)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2012 - M. Of. nr. 248/12 apr. 2012 (art. 238 alin. (1), art. 241 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 16/2012 - M. Of. nr. 817/5 dec. 2012 (art. 252 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2013 - M. Of. nr. 118/1 mar. 2013); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 138/24 feb. 2015 (art. 76 lit. b), art. 78))

- ¹ republicare cu renumerotare M. Of. nr. 345/18 mai 2011
Lege - Codul muncii
- ² completat prin L. nr. 76/2012 M. Of. nr. 365/30 mai 2012 introduce, la 1 septembrie 2012, alin. (3) la art. 269
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- ³ modificări prin L. nr. 147/2012 M. Of. nr. 509/24 iul. 2012 modifică art. 139 alin. (1)
Lege pentru modificarea art. 139 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ⁴ modificări prin O.U.G. nr. 44/2012 M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013
Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012
- ⁵ modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 la data de 1 februarie 2014, modifică art. 264, art. 265;
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
abrogă art. 261-263
(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- ⁶ modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013
Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- ⁷ modificări prin L. nr. 2/2013 M. Of. nr. 89/12 feb. 2013 modifică art. 269 alin. (1)
Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- ⁸ modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe

⁹ modificări prin	L. nr. 255/2013 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale	M. Of. nr. 515/14 aug. 2013	<i>modifică, la 1 februarie 2014, art. 61 lit. b), introduce lit. c_1) la art. 52 alin. (1)</i>
¹⁰ modificări prin	L. nr. 77/2014 Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 470/26 iun. 2014	<i>modifică art. 251 alin. (4)</i>
¹¹ modificări prin	L. nr. 12/2015 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 52/22 ian. 2015	<i>modifică art. 56 alin. (1) lit. c), art. 145 alin. (2), art. 146; introduce alin. (5)-(6) la art. 16, alin. (3) și (4) la art. 92, alin. (4)-(6) la art. 145</i>
¹² modificări prin	L. nr. 97/2015 Lege pentru modificarea art. 137 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 316/8 mai 2015	<i>modifică art. 137 alin. (1)</i>
¹³ modificări prin	D.C.C. nr. 279/2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015	<i>suspendă pentru 45 zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi (termenul se împlinește la 1 august 2015) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
¹⁴ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015	<i>art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi</i>
¹⁵ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 814/2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015	<i>art. 60 alin. (1) lit. g)</i>
¹⁶ modificări prin	D.C.C. nr. 814/2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 60 alin. (1) lit. g) (termenul se împlinește la 5 februarie 2016) după care operează art. 147 din Constituție</i>
¹⁷ modificări prin	L. nr. 57/2016 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative	M. Of. nr. 283/14 apr. 2016	<i>introduce lit. g) la alin. (1) al art. 51</i>
¹⁸ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 261/2016 Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016	<i>art. 52 alin. (1) lit. a)</i>

19 modificări prin	D.C.C. nr. 261/2016 Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la 22 august 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
20 modificări prin	L. nr. 176/2016 Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 808/13 oct. 2016	<i>modifică art. 139 alin. (1)</i>
21 completat prin	L. nr. 220/2016 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 931/18 nov. 2016	<i>introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)</i>
22 modificări prin	O.U.G. nr. 53/2017 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 88/2018	M. Of. nr. 644/7 aug. 2017 M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	<i>modifică art. 16, art. 17 alin. (5), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și art. 265 alin. (2); introduce art. 15_1, lit. e_1)-e_3) și q) la art. 260 alin. (1), alin. (1_1), (4) și (5) la art. 260; abrogă art. 264 alin. (4)</i>
23 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	<i>art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză</i>
24 modificări prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză (termenul se împlinește la 21 mar. 2018, după care operează prevederile art. 147 din Constituție)</i>
25 completat prin	L. nr. 64/2018 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 226/13 mar. 2018	<i>introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)</i>
26 modificări prin	L. nr. 88/2018 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	<i>modifică art. 15_1 lit. a) și b), art. 16 alin. (1) și (2), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și e_1)-e_3) și art. 260 alin. (1_1); introduce art. 16_1, alin. (3) la art. 139 și alin. (4)-(6) la art. 260</i>
27 modificări prin	L. nr. 127/2018 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant	M. Of. nr. 491/14 iun. 2018	<i>modifică art. 277 alin. (2); introduce alin. (7) la art. 72</i>

28 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 387/2018 Decizia nr. 387 din 5 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 642/24 iul. 2018	constată că dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea executării contractului individual de muncă, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vârstei de 65 de ani
29 modificări prin	O.U.G. nr. 96/2018 Ordonanță de urgență privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 963/14 nov. 2018	modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (3) la art. 56 și alin. (1_1) și (1_2) la art. 164
aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 93/2019	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	
30 completat prin	O.U.G. nr. 26/2019 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 309/19 apr. 2019	introduce art. 147_1
31 modificări prin	L. nr. 93/2019 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 96/2018 și modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (4) la art. 56
32 completat prin	L. nr. 153/2019 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 623/26 iul. 2019	introduce alin. (4) la art. 139
33 completat prin	L. nr. 37/2020 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii și a art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011	M. Of. nr. 280/3 apr. 2020	introduce alin. (2_1) și (3_1) la art. 139
34 modificări prin	L. nr. 85/2020 Lege pentru modificarea art. 260 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 525/18 iun. 2020	modifică art. 260 alin. (1) lit. i)
35 modificări prin	L. nr. 151/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 658/24 iul. 2020	modifică art. 5 alin. (2) - (4), art. 59 lit. a); introduce alin. (5) - (9) la art. 5, lit. r) la art. 260 alin. (1)
36 modificări prin	L. nr. 213/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 893/30 sep. 2020	modifică art. 17 alin. (6) și (7), art. 242 lit. d), art. 251 alin. (2) și (4); introduce art. 34_1, art. 231_1, alin. (1_1) la art. 251
37 completat prin	L. nr. 298/2020 Lege pentru completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1293/24 dec. 2020	introduce lit. f) la art. 52 alin. (1), art. 53_1, lit. e_4) la art. 260 alin. (1)

38 completat prin	O.U.G. nr. 36/2021 Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 208/2021	M. Of. nr. 474/6 mai 2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	introduce alin. (1_1)-(1_7) la art. 16, lit. o) la art. 17 alin. (3) și alin. (3) la art. 110
39 modificări prin	O.U.G. nr. 37/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 474/6 mai 2021	modifică art. 17 alin. (4), art. 119 alin. (2) și art. 241; introduce alin. (4_1) la art. 17
40 completat prin	L. nr. 138/2021 Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 501/13 mai 2021	introduce alin. (6_1) la art. 34
41 modificări prin	L. nr. 208/2021 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însoțite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	modifică art. 16 alin. (1_1) - (1_3), (1_6) și (1_7) și art. 17 alin. (3) lit. o); introduce alin. (1_8) la art. 16; abrogă art. 16 alin. (1_4) și (1_5)
42 modificări prin	O.U.G. nr. 117/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 951/5 oct. 2021	modifică art. 15_1 lit. d), art. 122 alin. (1), art. 260 partea introductivă a alin. (1), art. 260 alin. (1) lit. e_3); introduce art. 15_2, lit. e_5) la art. 260 alin. (1), lit. s) la art. 260 alin. (1)
43 modificări prin	L. nr. 269/2021 Lege pentru modificarea Legii dialogului social nr. 62/2011 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1076/10 nov. 2021	modifică art. 268 alin. (1) lit. a)
44 completat prin	O.U.G. nr. 130/2021 Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 1202/18 dec. 2021	introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 164

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, pentru modificarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, precum și pentru modificarea și completarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, precum și pentru modificarea art. 164 alin. (2_1) și (2_2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii